

LIS1 i kommunen

GRUPPERETTLEIING

LENE KROKEN, INGUNN ERICHSEN, KARINA LØLAND, JACOB ANDERSEN, LINDA SVORI; KRISTINE LONGFELLOW

Første samling, Sogndal, oktober 2020

Program for dagen

09.00 - 09.15: Velkommen

09.15 - 10.15: Runde med presentasjon

10.15 -10.30: Pause

10.30 -11.30: Inndeling i grupper på tre og tre og arbeid med egne kasuistikkar (etikk)

11.30 -12.00: Gjennomgang av kasuistikkar, heile gruppa og rettleiar er samla

12.00 -12.45: Lunsjpause

12.45-13.45: Arbeid i grupper på tre og tre med motiverande intervju

13.45-14.15: Gjennomgang av kasuistikkar, heile gruppa er samla

14.15-14.45: Eventuelt, avslutning

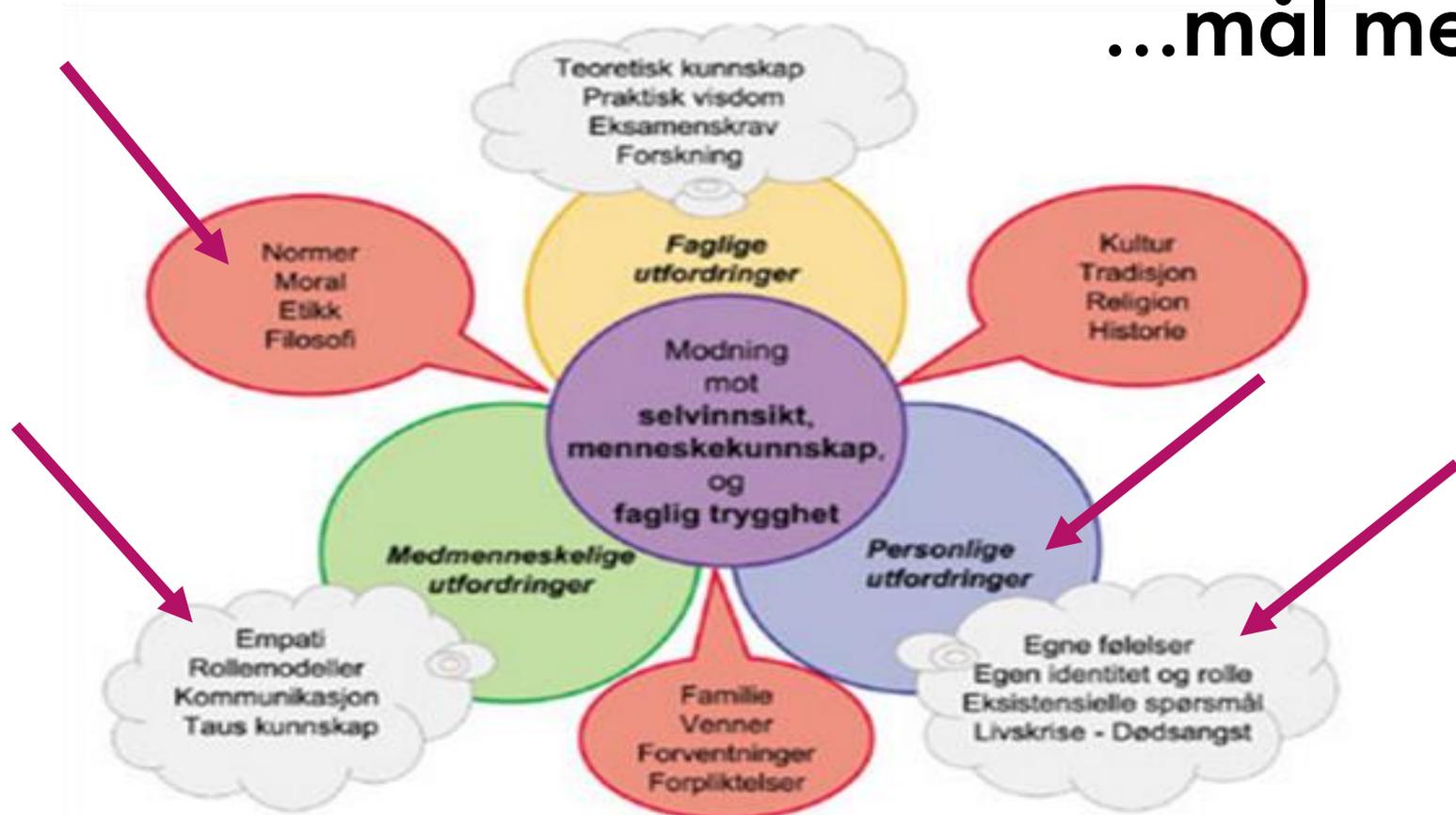
Oppdraget frå HDir

Mål for grupperettleiinga:

- **Reflektere over faglig praksis**, samt **begrunnelser og verdier** som ligger til grunn
- Tilegne seg kunnskap for **mestring, innsikt og forståelse av psykososiale utfordringer som legeyrket bringer**
  - Danne **et faglig og sosialt nettverk** hvor legen kan hente **kollegial støtte** i hverdagen. Eventuelt bidra til dialog hvis konflikter oppstår på legekantoret og i kommunen
- Utvikle **faglig trygghet**
  - Oppnå forståelse og innsikt i sitt spesialiseringsfelt for leger som velger en annen spesialisering enn allmenntidning

Frå student til lege...

...mål med grupperettleinga

**KVA ER EIN GOD
LEGE?**

Nr. 8, 20. mars 2002
Tidsskr Nor Legeforen
2002; 122:828-30

Ny Spesialitetsstruktur med *nye virkemidler* -fra kompetansekrav til ferdig spesialist-

Spesialistforskriften

(2017, endring i forskrift 1. mars 2020)

Kapittel 2. Roller og ansvar i spesialistutdanningen for leger

§ 7. Lege i spesialisering

Lege i spesialisering har ansvaret for egen læring, blant annet ved å følge opp den individuelle utdanningsplanen.

Kommunens ansvar

§ 17. Ansvaret for utdanningen i **den kommunale helse- og omsorgstjenesten** i utdanningens første del

For en lege som gjennomfører praktisk tjeneste i den kommunale helse- og omsorgstjenesten som en del av utdanningens første del, skal kommunen

- a) **legge til rette for læringsaktiviteter** slik at legen kan oppnå læringsmålene knyttet til denne delen av utdanningen
- b) sørge for at legen får nødvendig **veiledning og supervisjon**
- c) sørge for at det oppnevnes en **individuell veileder** for den enkelte lege
- d) sørge for at den enkelte lege **får løpende vurdering** av om læringsmålene er oppnådd
- e) sørge for at **oppnådde læringsmål dokumenteres**
- f) **utstede bekreftelse** på gjennomført praktisk tjeneste.

Kommunen kan inngå avtaler med fastlegekontorer for gjennomføring av praktisk tjeneste i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

HVORDAN FØLGES UTDANNINGSPLANEN?

- Klinisk arbeid, inklusive rotasjoner
- Kurs

HVORDAN OPPELLES DE FAGLIGE UTFØRINGENE?

- Bredde i faglig eksponering
- Grad av ansvar i dagarbeidet
- Grad av ansvar på vakt

OPPNÅS DE PRAKTISKE FERDIGHETENE?

- Journal og epikriser
- Kliniske ferdigheter
- Tekniske prosedyrer
- Kommunikasjon med pasienter og pårørende
- Følelse av mestring

HVORDAN FUNGERER FORDYPNINGSTIDEN?

- Egenlæring
- Prosjekter/forskning/presentasjoner

HVORDAN OPPELLES SAMARBEIDET MED KOLLEGER OG MEDARBEIDERE?

- Hvilke konkrete vansker/bekymringer ønsker du å diskutere?

HVILKE KONKRETE KLINISKE SITUASJONER ØNSKER LEGEN I SPESIALISERING Å DISKUTERE?

- Vanskelige medisinsk-faglige avveininger
- Utfordrende kommunikasjonssituasjoner med pasienter og pårørende
- Uenighet med kolleger, sykepleiere og annet helsepersonell
- Etsiske dilemmaer
- Uheldige hendelser

HVORDAN OPPELVER LEGEN I SPESIALISERING BALANSEN MELLOM ARBEID OG PRIVATLIV?

- Vansker med vakt eller tjenesteplan på dagtid
- I hvilken grad påvirker bekymringer i jobben generell trivsel, helse og privatliv?

HVA ANNET ØNSKER LEGEN I SPESIALISERING Å TA OPP?

HVA ANNET ØNSKER VEIL Å TA OPP?

PRAKSISTREKANTEN I PRAKSIS

1) Beskrivelse av situasjonen

Legen i spesialisering forteller om situasjonen slik hun opplevde den: hvem som var involvert, hva som skjedde, hvordan konteksten var, og hva hun foretok seg.

2) Søkelys på handlinger

Enkelte handlinger gjør vi uten å være særlig bevisst på dem, til tross for at de kan bety mye for kvaliteten på det vi gjør. Veilederen kan stille åpne spørsmål som kan hjelpe legen i spesialisering å bli klar over sine handlinger: Hva gjorde du? Hva sa du da? Hvordan løste du ...?

3) Søkelys på kunnskapsmessige begrunnelser

Er begrunnelsen basert på kunnskap som legen i spesialisering har opplevd at har fungert tidligere? Trekk relevant forskning og teori inn i begrunnelsen?

4) Søkelys på holdninger, verdier og følelsers rolle

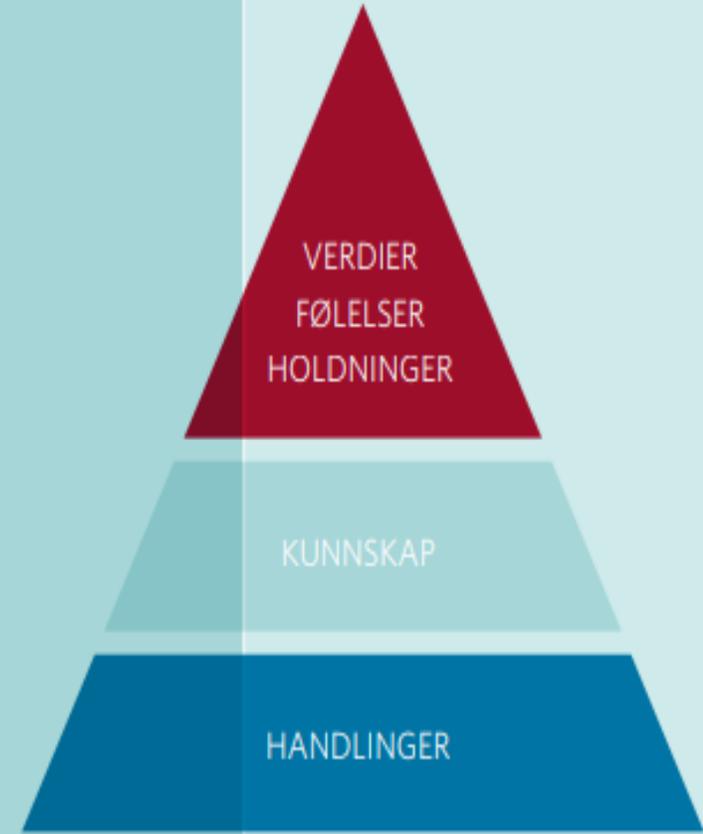
Hadde legen i spesialisering holdning til pasienter, pårørende eller annet helsepersonell noe å si for beslutningene som ble tatt? Hvilke verdier rettferdiggjør hun sine beslutninger med?

5) Søkelys på sammenhengen mellom nivåene

Etter at man har gått gjennom alle nivåene i praksistrekanten, tar man for seg sammenhengen mellom dem. Er det samsvar mellom handlingene man utførte, og den kunnskapsmessige begrunnelsen for dem? Hvordan forholder handlingen seg til den etiske begrunnelsen? (19)

Hva ønsker legen i spesialisering å oppnå med veiledningen?

Noen ønsker å fokusere på medisinskfaglige temaer, mens andre har mer behov for å diskutere kollegiale forhold. Dersom det er noen temaer veilederen ikke ønsker å diskutere, bør dette fremkomme tidlig.

PRAKSISTREKANTEN (1)(19)

Lenke

Rettleiing (versus supervisjon?)

- ▶ **Rettleiarkompetanse er avgjørende i ny LIS utdanning**
  - ▶ Individuell rettleiing – personleg oppnemnt rettleiar
  - ▶ **Grupperettleiing**
  - ▶ Veiledere bør ha (krav)formel kompetanse i veiledningspedagogikk
- ▶ Supervisjon foregår i det daglege klinisk arbeidet, utgangspunkt i LIS1-legens arbeid
- ▶ **LIS skal ha planlagt og regelmessig rettleiing som del i utdanninga**
  - ▶ Sikre **kvalitet og mestring**
  - ▶ **Refleksjon over handlingar og utfall**
  - ▶ **Fortløpende tilbakemelding** om utføring av faget – eignethet

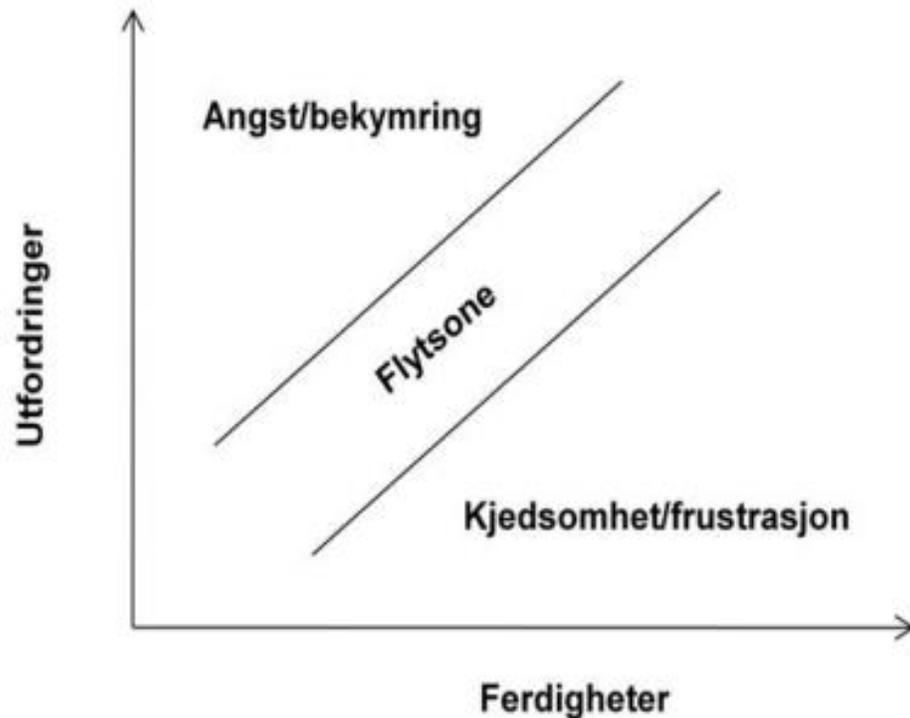
• **gjensidig** vurdering og ta opp eventuelle problem!!

En definisjon av veiledning

Veiledning er en formell, relasjonell og pedagogisk **istandsettingsprosess** som er rettet mot at veisøkers **mestringskompetanse styrkes** gjennom dialog basert på kunnskap og humanistiske verdier

(Sidsel Tveiten)

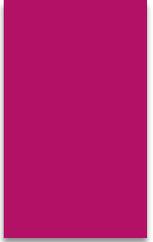
Flyt – sonen (flow)

Vi «er i flyt» når det er et harmonisk forhold mellom evner og det aktiviteten krever av oss (..)

Mennesker opplever kjedsomhet ved utfordringer som ligger klart lavere enn ferdighetene og uro eller angst ved utfordringer som ligger klart høyere enn ferdighetene (..)

(Csikszentmihalyi, 2002)

Veileders oppgaver

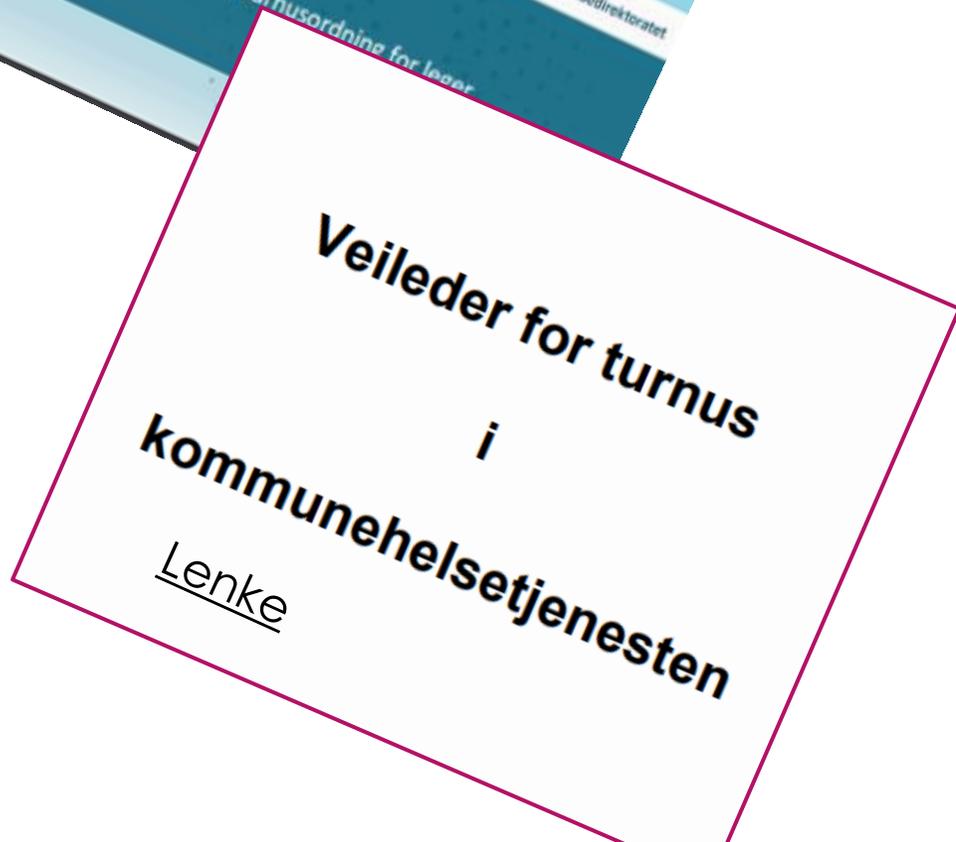
- Veileders oppgaver kan deles i tre:
- Utdanning og medisinsk-faglige spørsmål
  - Støtte
  - Tilbakemelding og evaluering. Vurdering av egnethet

Formål med samlinga?

- **at ventilere, kalibrere, debriefe**
- ikkje føle seg aleine, skape nettverk
- kva skal til for å trives?
- «luft» frustrasjonar, få råd til å handtere problem
- (ved alvorlege problem er Fylkesmannen her)

Spørsmål frå siste samling....

- kva kan ein krevje, kva er forventninga?
- kva krav kan ein stille når det gjeld rettleiing, føler at ein vert kasta ut i det
- kan ein krevje tid til å gjere papirarbeid?
- kva er reglene når det gjeld sjukeheim, helsestasjon, mengda av ØH-ansvar
- +++++

[Lenke](#)

Fråversregler

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/autorisasjon-og-spesialistutdanning/spesialistutdanning-for-leger/artikler/ansettelseskrav-overgangsregler-ferie-og-fravaer-rapporter>

Spørsmål i grupper

Korleis er de blitt teken imot?

Kva forventningar har du til perioden i allmennpraksis?

Kva meiner du er en «god læringssituasjon»?

Korleis fungerer rettleiinga i kommunane?

Kva ønskjer du å få ut av rettleiinga her – og i kommunen?

Etisk refleksjon

Einar Aadland og Tom Eide

DEN LILLE ETIKKVEILEDEREN

Trinn 1
Hva er situasjonen/problemet?
Har vi informasjonen vi trenger?

Trinn 2
Hvilke følelser vekkes hos de berørte og hos oss selv?

Trinn 3
Hvilke verdier og prinsipper står på spill?

Trinn 4
Hva sier lovverk og retningslinjer vi er forpliktet av?

Trinn 5
Hva er handlingsalternativene og deres mulige konsekvenser?

Trinn 6
Alt tatt i betraktning, hva bør gjøres – og hvorfor?

